

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వేంకటాధ్వరి విరచితం

॥ శ్రీలక్ష్మీసహస్రం ॥

॥ శృంగారస్తబకః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శృంగారస్తబకః ॥

దురే యమహిమా సా మాం క్షీరాబ్ధిదుహితావతాత్ |
శృంగారరససర్వస్వం శేషశైలేశ్వరస్య యా || 1 ||

విహితస్మరసౌ రభేణ పద్మే
వివిధేనాంబ విలాసచేష్టితేన |
అతివిస్మయమాదధాతి శౌరే-
రనుభూతాపి చిరాదపూర్వవత్త్వం || 2 ||

కమలే తవ హంత వీక్షితానాం
కుటిలిమ్నా కవలీకృతం సదాపి |
ఫణిశైలపతేర్న జాతు చేతః
ప్రతిఘ్నూపజ్జముపైతి వక్రిమాణం || 3 ||

విషమాయుధాస్త్రసుషమావహైరహో
తవ లోకమాతరవలోకవిభ్రమైః |
భగవానహింద్రనగవాస్యపాశ్చుతే
తరసా మనోజ్ఞతరసాత్వికశ్రియం || 4 ||

కలశాబ్ధిపుత్రి బలశాసనాదిభిః
నిగమైర్నరైర్దివిగమైరపి స్తు తః |
ఛలహేతుకేషు కలహేషు కేశవః
స భియా తవైకమభియాచతే వచః || 5 ||

స్తంభతః స్వయమవాప సంభవం
యః పురా నరహార్హర్హరిప్రియే |

శంబరాహితవిలాసడంబరైః

స్తంభమంబ జనయత్యయం త్వయి || 6 ||

అహారి నేత్రం మమ పశ్యతోఽనయా

ప్రసహ్య చోరస్థలసక్తయేతి కిం |

ప్రతిక్రియామై హరతే రతేషు తే

హరిర్వ్రతాదంబరమంబ రంహసా || 7 ||

అంబ త్వమత్యంతముదారతోరు-

చమత్కృతిం దర్శయితుం ప్రియాయ |

అభ్యర్థయిత్రే భృశమాత్మనోఽపి

కుచేలమిత్రాయ దదాసి చేలం || 8 ||

బహిస్తా వ్రతీవర్గస్తవ నవరతౌ దేవి హరిణా

కరగ్రాహోన్మీలద్వలయరవశుశ్రూషురుషితః |

ప్రియస్పర్శానందోన్మిషిత భవతీహాసనిభృతైః

కలధ్వానోపేతైః కనకవలయైర్వంచిత ఇవ || 9 ||

హఠాత్ క్రీడాయుద్ధే హరిసఖి భవత్యాః కచభరే

గృహితే కాంతేన గ్రహిలహృదయః కామమదయః |

మనోజన్మా మర్మావిధమథ గలత్పుష్పకపటాత్

అవర్షద్ బాణౌఘం ప్రసభముపరిష్టాన్మధురిపోః || 10 ||

ఆఖ్యయా చ మహసా హరేః కర-

స్పర్శనేన మృదితః పయోధరః |

దేవి విక్షిపతి తే స్రగుద్గలత్-

పుష్పమౌక్తికమయాఽ పయః కణాఽ || 11 ||

సరభసపరిరిప్పాసంభ్రమోచూచనపీన-

స్తనశిథిలితబంధా మంజులా కంచుకీ తే |

అతనుసమరకేలావప్రయత్నాత్ప్రియేణ
 ద్రుతతరమపనీతా దుగ్ధసింధోస్తనూజే || 12 ||

హరతి తదిదముచ్చైర్లంత చక్రావలేపం
 దిశతి జనని ఖేదం మధ్యదేశస్య చేతి |
 మదనయుధి కరాభ్యాం మర్దితం యుగ్మమేతత్
 కుచధరణిభృతోస్తే కుప్యతేవాచ్యుతేన || 13 ||

కఠిననఖముఖక్షతాని శౌరేః
 కరయుగనిర్దయమర్దనాని చాస్య |
 భగవతి సహమానయోః ప్రకామం
 తవ కుచయోరుచితం క్షమాధరత్వం || 14 ||

భీతం శీతకరాద్రథాంగమిథునం నిత్యానుషంగాశయా
 మాతర్వాస్యతత తావకస్తనజనిం మానాత్ పునశ్చంద్రమాః |
 త్వత్ప్రాణేశనఖాత్మనా కృతజనిస్తత్ర ప్రదత్తే క్షతం
 వైరం హంత విరోధినోః కిల మిథో జన్మాంతరేఽప్యక్షతం || 15 ||

సంత్యజ్య సుందరి సుదర్శనపాంచజన్యా-
 వేకేన కంఠమితరేణ కరద్వయేన |
 సంగృహ్ణాతస్తవ కుచౌ చ మదంబ శౌరేః
 నో శంఖచక్రధరతా విరతా రతేఽపి || 16 ||

భావత్కమాచరతి దేవి హారావపూర్వం
 పాణిగ్రహం విజనకేలిగృహం ప్రవిశ్య |
 లాజాయితం విమృదితస్తనలోలహార
 వ్యాకీర్ణమౌక్తికచయైర్జ్వలతి స్మరాగ్నౌ || 17 ||

పంచాయుధాన్యపి విహాయ తవాంగకేషు
 సంచారయన్ స చతురశ్చతురః స్వహస్తాన్ |

కంజాలయే కథమహో మధుకైటభారిః
పంచాయుధాజిమపి హర్షభరాదకార్షీత్ || 18 ||

క్రీడారణే తవ కృతాపజయః స్మరేణ
సంత్యాజితేష్వపి చ శార్ంగముఖాయుధేషు |
కల్యాణి కంసదమనః కమలే విచిత్రం
ఉత్తుంగచాపలతయా నను యోజితోఽభూత్ || 19 ||

ఉపమర్ద్దితయోరురోజయోస్తే
దయితాశ్లేషదశాసు మౌక్తికానాం |
నవచందనరేణునిర్విశేషం
పరిణామం ప్రతిపేదిరే పరాగాః || 20 ||

మాయావాదైస్తవ తు వశితే దేవి మధ్వార్తికారి-
ణ్యంగాభ్యాం వాం విఘటితమభూద్ ద్వైతమాలింగనేషు |
ఆభిర్ముక్తావలిభిరచిరాదాశ్రితం నిర్గుణత్వం
వ్యక్తా చాంతఃకరణహరణాత్తాదృగానందపూర్తిః || 21 ||

జలజాయతనే సమస్తనాగ-
ప్రవరప్రౌఢనిబంధనశ్రమేణ |
ప్రియపాణినియంత్రణోచితాయా-
స్తవ కంఠాదుదితాస్తదా సుశబ్దాః || 22 ||

యోగే పయోధితనయే యువయోస్తదానీం
శంపాలతాజలదయోరివ సంప్రవృత్తే |
ఉజ్జృంభితా తనుశుభాశుగవేగనీతా
యుక్తం శ్రమాంబుకణికామయవృష్టిరాసీత్ || 23 ||

చలద్గుణేష్వత్ర పయోధిజాతే-
ష్వత్రాసముక్తావలిషు ప్రకంపః |

రమే సదా రాజకరాప్తనానా-

హారేషు యుక్తోఽతనుయుద్ధకాలే || 24 ||

గాఢం శ్లిష్యతి మాధవే సకుతుకం క్రీడావనీం త్వాం తదా

యుక్తం చంపకగర్భసౌరభశుభైరస్పంది మందానిలైః |

రాజీవోపరి పర్యపాతి సహసా లోలైరలీనాం కులైః

ఆసీదంబ కదంబకోరకచయో యస్మాదతో విస్మయః || 25 ||

ప్రసభమరుణబింబం గ్రస్తమాసీదకస్మాత్

పరిపతి తమూడూనాం పంక్తిభిర్మేరుశృంగాత్ |

అపి తిమిరవృతాభూదిందిరే చంద్రరేఖా

తవ చ మధుజితశ్చ ద్వంద్వయుద్ధే ప్రవృద్ధే || 26 ||

వపుషి మృదుతమే తే వేదనా మా జనీతి

ప్రతిశమయిషతాపి ప్రేయసా మాధవేన |

విపులపులకపాలీ విశ్వమాతః స్వకాంగే

తవ దృఢపరిరంభాత్ స్వైరమున్మేషితాహో || 27 ||

మధుమథనమనఃప్రహర్షహేతోః

మనసిజయజ్ఞమనేకధా విధాయ |

ధ్రువమవభృథమజ్జనం భవత్యా

జనని కృతం శుచిభిః శ్రమాంబుపూరైః || 28 ||

సాయాసాయాః సురతవిరతౌ కాంత బాహాంతరాళే

విన్యస్యాస్యం తవ భగవతి స్వాపసౌఖ్యం భజంత్యాః |

ఫాలోత్పన్నశ్రమజలమిలచ్చిత్రకప్రస్రుతోఽస్మిన్

శ్రీవత్సోఽన్యః స భవతు రమే యస్తు కస్తూరిబిందుః || 29 ||

సంజాతం నయనయుగే నిరంజనత్వం

నీరాగః స్ఫురమభవత్తవాధరోఽపి |

సంపన్నా జనని కచేఽపి బంధముక్తిః
సానందం రహసి హరేరుపాసనేన || 30 ||

మలయముకుటీవాటిపాటిరకోటరనాటినః
సరసిజమధుస్పందామందాఘమర్షణహరిణః |
తవ రతిభవం లుంపంత్యంబ శ్రమం శయనీభవత్
ఫణిపతిభియా మందం మందం చరంత ఇవానిలాః || 31 ||

వనజనిలయే వారిక్రీడాదశాసు దశానన-
ద్విషి తవ శనైరాతన్వానే కుచే నఖచేష్టితం |
క్షుభితమనసా దత్తా నాథే త్వయా శఫరీభియా
సరభసపరీరంభారంభా జయంతి నిరంతరాః || 32 ||

సరసిజవనే సంలీనాయాః సకౌతుకమిందిరే
సలిలవిహృతౌ శౌరేర్లలిక్షణస్య ముఖస్య తే |
అలికవలితాలోలశ్యామాలకస్య సరోరుహాత్
అశికబలితాచైచవాలాఢ్యాదభూన్న భిదాగ్రహాః || 33 ||

యుగపదహిమహీ భృత్యున్మిషంతం సమంతాద్
ఋతుగణమపి కృత్స్నం నిర్విశన్నిర్విశంకః |
సహ విహరతి లీలాలాభవత్యా భవత్యా
మమ జనని ముకుందో మంజువల్లీగృహేషు || 34 ||

కుసుమశరధనుర్జ్యాతుంగటంకారశంకా
కరమధుకరసంఘారబ్ధఝంకారహృద్యాః |
ఫణిగిరివనదేశాః పద్మనాభః స పద్మే
సఫలయతి గభీరైస్త్యత్సహాయో విహారైః || 35 ||

సాకం లోకపతిస్త్యయా విహరతే కాకోదరాద్రౌ రమే
సూనేషో రవనే వనే నయనయోరానందనే చాందనే |

శంపాశ్లిష్టనవాంబుదభ్రమజుషామంకే చిరం కేకినాం
 నృత్తాడంబరనున్నపన్నగతయా నిర్దోషమందానిలే || 36 ||

కాంతో రంతుమనాస్త్యయా సహ రమే కామేన ముహ్యన్ హరిః
 శ్యామాం కేశివనీమమంస్త రజనీం దూరీకృతార్కద్యుతిం |
 సంధ్యారాగమగేషు పల్లవగణంతతోర్కాంస్తారకా-
 ణ్యంతః సంతమసం లసన్మధుకరశ్రేణీం చ నాణీయసీం || 37 ||

త్వన్నాథాఖ్యావహనవిశదీభూత తద్దాస్యదార్ధ్యం
 కించిత్కృత్వా కలయితుమివాకాజ్ఞితా మాధవేన |
 పత్యా సాకం ప్రణయకలహం తావకం ఛేత్తుకామే
 కామే దేవి స్వయముపవనే తన్యతే బాణదానం || 38 ||

సోఽయం గాయన్ స్మరమనుమలిః శశ్వదవ్యాదభవ్యాత్
 సంపశ్యంతీ యమిహ కబరీసౌరభాదాపతంతం |
 జాతోద్వేగా జగదధిభువే చిత్రమప్రార్థితాపి
 స్వైరం దత్సే సరభసపరీరంభమంభోధికన్యే || 39 ||

మందం మందం వృషగిరితటిం స్వైరమాటికమానః
 ఖేలం ఖేలం విమలహరిణాంకాననే కాననేషు |
 గ్రాహం గ్రాహం మృదుసుమనసః కౌతుకీ కైటభారిః
 వారం వారం తవ వితనుతే దేవి మూర్ధాభిషేకం || 40 ||

రాగేణోపర్యనిశముషితం పుష్పవత్యా లతాయాః
 ప్రీత్యా గృహ్లాన్ కమపి కుతుకీ పల్లవం పుల్లవక్రః |
 సాంద్రామోదం చికురసుమనః సన్నిధానేన నీత్వా
 శార్ంగీ హంత శ్రుతిశిరసి తే స్థాపయత్యభికన్యే || 41 ||

దత్తే మాతస్తవ కిల ముఖే పాణినా దుర్నివార
 స్వేదేనాసౌ కమపి తిలకం కౌతుకీ శ్రీనివాసః |

త్వం తు స్వేదస్రుతివిఘటితస్థానవిన్యాసమేనం
 వీక్ష్యాదర్శ్యో హససి దయితం మోఘయత్నం విదగ్ధా ॥ 42 ॥

శేషక్షాభృత్తటవనచరశ్యామజీమూతసంఘే
 సంలీయ త్వాం భ్రమయితుమనాః కల్పితాభేదమోహాః |
 తస్మిన్ విద్యుత్పటలజటిలే తం విచేతుం విశంత్యా
 జ్యవృత్తిం తే విశదమవిదన్ స స్వయం వంచితోఽభూత్ ॥ 43 ॥

బాలే దేహి పయోధరం కరతలే ప్రావృత్ త్వయా యాచ్యతాం
 ఆశ్లేషాభిరుచిం విధేహి న శశి తస్యాస్మి కింతు స్వసా |
 ఆస్తాముత్తరమేతదీదృగధరం యాచామి వాచా స్వయం
 నాస్త్యర్థోఽధరయాంచయేతి చటుభిః పద్మే ధినోషి ప్రియం ॥ 44 ॥

పశ్చాదుపేత్య పరిహాసకృతే కరాభ్యాం
 దృష్టి తవాంబ విపులే స్థగయన్ సశేషం |
 పాణిద్వయం మమ న కృత్స్నపిధానకేలౌ
 పర్యాప్తమిత్యహిగిరేః పతిరేతి లజ్జాం ॥ 45 ॥

తవ లోకమాతరవలోకవాగురా
 మృగజాలదృష్టియుగజాడ్యకృద్గుణా |
 నను భాతి చిత్రమనుభావమాశ్రితా
 హరిణాపి తత్ర హరిణాయితం తతః ॥ 46 ॥

స్మితచంద్రికయా కయాపి దేవి
 స్మరసంవృద్ధిపుషా సదోన్మిషంత్యా |
 మధుసూదనమానసేందుకాంతే
 ద్రవతాం చంద్రమసః స్వసస్తనోషి ॥ 47 ॥

తవ స్తనం శైలఘనం వినోదాత్
 ప్రసహ్య గృహ్లాన్ ప్రభురభిక్నేః |

పురా మురారిః స్వకరోద్ధృతస్య
 గోవర్ధనస్య స్మృతవాన్ మహాద్రైః || 48 ||

వల్లీ తమాలమివ విద్యుదివాంబువాహం
 మాహేంద్రనీలభవనం మణిదీపికేవ |
 ఇందోః కలేవ గగణాంగణమిందిరే త్వం
 ఆశ్లిష్య శౌరిమయసే మహతీమభిఖ్యాం || 49 ||

మదనతరుపల్లవానాం
 మధుసూదనమానసాలికుసుమానాం |
 తత్కృతతపః ఫలానాం
 తవ లలితానా తు జనని కః స్తో తా || 50 ||

|| ఇతి శ్రీమద్వేంకటాధ్వరివిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే శృంగారస్తబకః ||